

JOSIP VANDOT:

Kekec nad samotnim brezdnom.

Planinska pripovedka.

12.

Kekcec se ni dolgo obotavljal v kleti. Stopil je v odprtino, kjer se je pričejala skrivna Kosobrinova pot, in se je splazil po stopnicah navzdol v črni hodnik. Naglo je spel naprej in je odprl težka kamenita vrata. Za trenutek je tam obstal in pogledal v temno noč ter je poslušal. A videl ni ničesar, pa tudi slišal ni ničesar. Samo gorski potok je nedaleč od njega šumel in prepeval. Kekec je postavil svetilnico na tla in je stopil venkaj na prod. Še enkrat je pozorno posluhnil, potem pa je stekel naglo po produ. Temno je bilo po ozki soteski, ker ni mogel zaradi visokih gorá mesec nikdar posijati semkaj. A vendar se je moglo razločevati vsako stvar, in Kekec je videl pred sabo vsak kamen, tako da se ni nikdar spotaknil, ampak je dirjal nevzdržno naprej po gladkem produ. Srce mu ni bilo več obupano in brez poguma. O, Kekec je bil zdaj vesel in bi bil najrajši zavriskal in zapel veselo pesem. Pa je molčal; molčal zaradi tega, ker se je bal, da bi ga ne slišal na drugi strani Bedanec, ki nemara preži in strmi v tiho noč. Zato je bil Kekec tiho in je samo tekel naprej in se ni nikjer ustavil. Le tu pa tam se je posmejal potihoma in je podrgnil malo roke. — »Bedanec! Bedanec!« si je dejal tedaj. »Ti komaj čakaš jutra. A rečem ti, da ga tudi jaz komaj čakam. He-he, to bo veselje jutril Samo, da pridem varno v dolino, pa sem dober in bo tudi zadnja poskočnica za Bedanca gotova. Samo, da sem v dolini, o, samo v dolini!«

In Kekec je divjal naprej skozi temno noč. Ozrl se je enkrat predse in je zagledal pred sabo veliko svetlobo, ki se je lesketala tam doli, kakor bi sijal tam že beli dan. »Glej, glej!« se je razveselil Kekec. »Bližam se koncu soteske in v dveh minutah sem že v dolini.« — In resnično — še preden je stopil stokrat, je že bil med tisto jasno svetlobo, ki jo je razlival mesec po tistem zagorskem svetu. Visoki bregovi in strmo skalovje so se razmaknili kar nenadoma — in Kekec je za-

gledal pred sabo dolinico, ki se je raztezala do nasprotnega konca, kjer je črnel gost smrekov gozd. — »Ahá, torej sem vendarle ubežal nevarnosti,« je zagodrnjal Kekec in se je obrnil proti potoku. »Naglo prebredem to vodico — in čez četrto ure sem doma, doma pri svojem volku. O, to me bo gledal volkec, ki me ni videl že toliko časa. Kar skakal bo in lajal, da bo strah. A še huje in strašneje bo lajal v jutru, da bo Bedanec zijal in bo skakal z noge na nogo... Hej, Bedanec! Pa te bo le nasukal Kekec, a ti napravi, kar hočeš. Nasukal pa te bom zato, ker si velik hudobec in sem ti jaz že prvi dan obljubil, da te nasučem! Le počakaj samo še do jutri...«

Kekec si ni niti črevljev sezul, ampak je kar obut prebredel deročo vodo. Stopil je na pot, ki je držala od potoka dalje po širnem pašniku do same vasi. Noč je bila svetla in jasna, da se je videlo skoro kakor podnevi. Živa stvar se ni ganila širom okrog. Le mesečni žarki so trepetali po mirni, speči zagorski dolinici, in v njihovem svitu so se svetili visoki snežniki in so gledali molče v jasno noč, ki je spala tako lepo pod njimi. Kekca pa ni zanimala krasna noč; Kekec je drvel na vso sapo po pašniku proti vasi, ki se je kopala nedaleč pred njim v tihih mesečnih žarkih. Šele, ko je prišel do prvih hiš, je pričel stopati počasneje in previdneje in je zavil v ozko ulico. A hiše so bile temne in brez luči. Le mesec je obsvetljeval nizka okenca, da so se svetila in so migala prijazno v pokojno noč. Globoko v ulico je že dospel Kekec, ko se je nenadoma ustavil. Zaslišal je bil škripajoče in drsajoče korake pred sabo. Glasni so bili ti koraki in težki, da so zveneli daleč v noč. Isti trenutek se je prikazala velika in močna postava in je zavila mimo vogala v svetlo ulico.

Kekec se je stisnil k plotu in je gledal na postavo, ki se je počasi bližala. »Joj, tako velik in strašen je Bedanec,« je rekel sam pri sebi. »Nemara je prišel v vas, pa gleda, kje bi zgrabil porednega paglavca... Hm, najbolje je, da se skrijem, pa naj bo že, kdor hoče...«

Neslišno in naglo je šinil Kekec preko plotu in je počenil tam na tla. Skozi široko špranjo pa je gledal na ulico in na postavo, ki se je vedno bolj bližala. Počasi in težko je stopala in je bila velika, velika in močna. Kekec jo je opazoval neprestano in niti z očmi ni trenil. Mož je bil zavil v temen plašč. V levici je držal gorečo svetilnico, a v desnici dolgo helebardo, katere ost se je svetlikala v mesečnih žarkih. Kekec se je posmejal potihem, ker je spoznal moža. »Glej no, glej — pa sem se skoro prestrašil in sem mislil, da mi prihaja Bedanec nasproti. Pa je le Zep, samo Zep, naš dobri nočni čuvaj. Ustavil se bo zdaj-le, pa bo zapel svojo pesem...«

Nočni čuvaj se je ustavil na ulici ravno Kekcu nasproti. Počasi, zategnjeno je pričel peti, da se je slišalo prav čudno sredi pokojne noči:

»Možje, deca in žené,
mirno dalje spite le!
Sveti zdaj Ferjan in jaz
čuvava pred ognjem vas;
ura bije dve vam zdaj —
mir, pokoj sam Bog vam daj...«

»Hm,« si je rekel Kekec v svojem skrivališču, ko je poslušal pojočega nočnega čuvaja. »Zep me je pošteno preplašil. Kaj, ko bi tudi jaz njega malo poplašil? Zaslužil bi skoro, ker me je spodil semkaj za plot in sem mislil, da me straši Bedanec... Kaj, ko bi poizkusil?« — A Kekec je zmajal z glavo in se je premislil, ker je vedel, da je Zep siromak in dober človek, kakor nihče na svetu. Zato je počakal, da je nočni čuvaj odpel svojo pesem in je počasi odkreval po ulici. Utihnili so njegovi težki in drsajoči koraki tam za vogalom. Tedaj pa je Kekec preplezal plot in je stekel po ulici in se ni ustavil prej, dokler ni došel do domače hiše. Tiho je stala domača hiša pred njim, in napol so jo obsvetljevali mesečni žarki. Vsi so spali v hiši. Nič se ni ganilo po njej in okrog nje... Kekec je stal tam na ulici in skoro se ga je polastila velika žalost. Vzdihnil je trikrat in je pomislil, kako lepo bi bilo, če bi se splazil zdaj v hišo in bi legel na mehko postlano posteljo. Tako sladko bi zaspal in ne skrbelo bi ga zaradi Bedanca prav nič. O, v jutru bi pa vstal. Zaigral bi si na citre, ki jih ni videl že toliko dni, in bilo bi veselje, veliko veselje. Vsi bi se veselili doma, ker se je vrnil zdrav in vesel, in mala Tinkara bi skakala od samega veselja. Joj, kako lepo bi bilo in veselo! — Kaj, ko bi stopil v hišo in bi vse poklical? Pa bi jim samo povedal, da je še živ in da se mu zdaj dobro godi in bo jutri pošteno zaigral strašnemu Bedancu... O, kar v hišo pojde, kar pojde, pa naj se zgodi, kar hoče...

Kekec je že stopil na prag in je prijel za kljuko hišnih vrat. Toda tedaj je obstal in je stresnil z glavo. »Ne, nikamor ne grem!« je rekel odločno. »Samo še večje skrbi bi napravil domačim, če jim povem, kako jako se jezi Bedanec name. In sirota Mena bi ostala sama na Kosobrinovem domu, kakor je nocoj sama... Joj, če se zdaj zbudi in me pokliče, ker jo je strah? Pa če me ne najde v izbi, bo mislila, da sem zbežal, ker se bojim Bedanca. Kako bo jokala sirota in bo nemara umrla od samega strahu... Ovbe, zato pa moram hitro, hitro nazaj, ker je že pozno in se bo pričelo kmalu svitati... Kekec, Kekec! Ne stoj tukaj in ne cmeri se in ongavi, ker ni treba...«

In Kekec je stresnil še enkrat na vso moč z glavo in se je nevšečno namrdnil. Zdrvel je okrog vogala do dvorišča. Tiho je odprl leseno leso in je polglasno zažvižgal. Tedaj pa je zalajal na nasprotni strani njegov volk in je zacvilil. A še v istem hipu je stal pred dečkom in ga je gledal s svojimi svetlimi, iskrečimi očmi. Kekec ga je pričel božati z roko in mu je govoril: »Volkec, ljubi moj volkec! O, koliko dni se že nisva videla! Gotovo ti je bilo dolg čas po meni in si žalostno cvilil, ker me ni bilo od nikoder. A zdaj pojdeš z mano, ker te potrebujem, ljubi volkec! Stražil boš mene in siroto Meno tam v divji soteski... Midva pokaževa zobe siromašnemu Bedancu, midva, ljubi

volkec! Tako jih pokaževa kot teti Pehtari. Ali se še spominjaš, ljubi volkec?»

Volk je stisnil ves vesel in zadovoljen svojo glavo k dečkovim kolenom in je potihoma renčal. Še enkrat ga je Kekec pobožal in je rekel: »A hitro morava od tod, ljubi volkec, ker se strašno mudi. Ob prvem svitu pride pome Bedanec, ker me hoče pojesti za zajtrk... He-he, ljubi volkec, midva mu pa zasoliva tisti zajtrk, da se ga bo spominjal vse življenje in ga ne bo več skominalo po takem zajtrku... Kar pojdiva, ljubi volkec, ker kmalu zapoje prvi petelini. Vso pot bova tekla in se ne bova bala nikogar, še najmanj pa siromašnega Bedanca.«

Kekec je zdrvel na ulico, volk pa je tekel kraj njega. In nista se ustavila nikjer, niti na pašniku ne. Le tu pa tam je zalajal volk kratko in pretrgoma in je poskočil v svojem velikem veselju. Daleč sta že bila od vasi, ko sta zaslišala peteline, ki so naznanjali prvo jutranjo uro. Kekec je pospešil še bolj svoje korake in se je oddahnil šele, ko je prišel do ozke soteske. Prebredla sta potok in sta se obrnila navzgor po belemrodu. Tema ju je zakrila, in zato nista mogla več tako hitro naprej. A Kekec se ni nič več bal. Saj je vedel, da nima odtod daleč do Kosobrinovega domovanja. Še preden se zasvita dan tam na vzhodu, bo že lepo sedel v koči na visoki planotici in bo pričakoval Bedanca. Roke si bo mel in se bo posmehoval, kakor se ni še nikoli v svojem življenju.

In resnično — noč je še tiho ležala nad divjo zagorsko sotesko, ko se je priplazil Kekec z volkom do skritega vhoda. Odprl je kamennata vrata in je smuknil v votlino. Za njim se je zmuznil tudi volk in se ni obotavljal niti za trenutek. Svetilnica je še vedno gorela koncem votline in Kekec jo je pobral, ko je zaprl vrata za sabo. Šla sta počasi naprej in sta prišla do ovinka, kjer se je cepila ona votlina, ki je držala na Bedančevo stran. Tam sta obstala, in tedaj se je Kekec namuznil in je bil zadovoljen in vesel. Desetkrat je potrepal volka po glavi, pa mu je rekel: »Doma sva zdaj, ljubi volkec! Glej to votlino! Ta votlina te privede naravnost v kočjo strašnega moža, ki je delal z mano grdo in hudo. Ko se zasvita, pride tisti mož po tej poti, da pograbi mene in me nemara zadavi, kakor je zadavil siromaka Kosobrina. A ti pazi, ljubi volkec! Pokaži mu svoje zobe, kakor si jih pokazal Pehti! Pa če divji mož ne bo hotel zbežati, kar primi ga in zmikasti ga, ker ne zasluži boljšega! In videl boš, kako bo javkal in bo bežal, bežal... Oj, ljubi volkec! Spomni se na tiste dni, ko sem te krmil s samimi pečenkami! Pa tudi na tiste dni se spomni, ko si živel na našem domu in ti ni nikoli ničesar zmanjkalo! Še bolje se ti bo pa godilo tukaj na novem domovanju. Če me boš v jutru pošteno obvaroval, ti bom privoščil tak zajtrk, kakor ga še nisi nikoli imel.

Lepega, krivokljunega orla sem pripravil zate, da se boš kar obližoval, ljubi volkec! Zato pa glej, da boš zvesto stražil tu v votlini in boš pokazal Bedancu zobe in kremplje. In smejala se bova, ljubi volkec, smejala se bova potem Bedancu in dobro bo nama, a tebi še najbolje!»

Še enkrat je pobožal Kekec volka po hrapavi glavi in mu je dobrovoljno pokimal. Volk ga je gledal, in njegove oči so se svetile, kakor da je razumel dečkove besede. Trikrat je na glas zarenčal in pokazal svoje dolge, ostre, bele zobe. Potem pa se je zleknil po tleh in je strmel za dečkom, ki je stopal že po stopnicah navzgor. »Čuvaj, volkec!« je še zavpil Kekec in je stopil v klet. Tam pa si je poiskal debelih desk in jih je položil povprek preko odprtine. Nametal je nanje vse polno poljskih pridelkov in je tako zadela odprtino, da bi volk ne mogel iz votline. Ko je bil gotov, je težko zasopel in si je obrisal znoj z obraza.

»No, zdaj je vse pripravljeno za Bedančev obisk,« je zagodrnjal. »Samo Bedanca še ni, pa ga tudi ne bo... Jojmene, to bo gledal hudobec in se bo praskal za ušesi, ker sem si izmislil tako lepó zadnjo poskočnico! He-he, saj je imel teden dni časa, da bi spoznal Kekca do dobrega. Pa ni hotel — hudobec ni hotel... A danes me bo spoznal in žal mu bo, strašno žal. In sram ga bo, da ga je prekanil in ugnal naposled samo siromašni Kekec... Samo, če se bo grdogledi volk dobro držal? Hm, držal se bo. Saj ga poznam. Če mu reče Kekec, se pograbi celó s tistim hudobcem, ki živi v peklu in mu je bognasvaruj ime. In volkec nauči celó bognasvaruja, kako se dela križ in se pošteno moli očenaš... Saj pravim — volkec, moj ljubi volkec! Več je vreden kot sto Bedancev, o, več je vreden kot vse pečenke, ki mi jih je sprazila teta Pehtara tam pod Špiikom...«

In Kekec je godrnjal vso pot, ko je stopal iz kleti. Potihoma se je splazil v izbo in je stopil k vratom izbice, kjer je spavala Mena. Uho je pritisnil k vratom in je poslušal. »Spi, spi mala sirotica,« si je dejal zadovoljno. »Ničesar ne sluti, da pride v vas čez nekaj minut strašni Bedanec. Pa tudi tega ne sluti, da sem bil jaz daleč v dolini in je morala biti sama v tej divjini. Še tega ne ve, da sem bil jaz vso noč pokonci in sem delal in strašno skrbel. Pa vse to samo zaradi nje, da je ne ugrabi Bedanec. A meni se smili sirotica, ki nima ne očeta ne mamice in je tako pridna in dobra... No, no — pa kaj se spet ongavim? Saj nisem napravil nič posebnega in težkega. Niti upelial se nisem pri tem delu, še manj pa utrudil. Samo zaspanec me nekaj dreza v oči, ker ni mogel vso noč do mene. Pa tudi zaspanec bo pobegnil, ko sine dan, ki že ni več daleč.«

Kekec je sedel na klop. Z rokami si je zatisnil oči, ki so ga vedno bolj ščemele. Zaspanec se ga je loteval vedno huje, in že mu je zdrknila glava nekajkrat na prsi. A siloma je premagal zaspanec in

je skočil na noge. »Naká, še zanalašč nočem zaspati,« je rekel odločno. »Skoro se zdani, in videti hočem Bedanca, ko se splazi v votlino. Pa tudi njegov obraz hočem videti, ki se mu bo tako lepo nakremžil, ko mu vošči moj volkec dobro jutro... V kuhinjo pojdem, zanetim ogenj in zavrem mleko, da Meni ne bo treba.«

Res je odšel v kuhinjo in je zažgal na ognjišču suho dračje. Ponvico kozjega mleka je pristavil k ognju in je sedel na klop. Nestrpno je gledal skozi okence, da bi videl, če se že dani. Mleko je že zavrelo in ogenj je že pričel pojemati. Kekec ni zdržal več v kuhinji, ampak je odšel iz koče. Noč je ravno minevala, in jutranji mrak je pokrival samotno sotesko. Višoki vrhovi skalnih gorá pa so se že srebrno svetili in so gledali veselo in lepo v zagorski svet. Lahna, mrzla sapica je pošumevala skozi sotesko in čulo se je, kako je potihoma curljala sveža, debela rosa z bližnjega grmičevja... Kekec se je napotil k bližnjemu studencu in se je umil z mrzlo vodo. Tako mu je prešel hipoma zaspanec, in Kekec se je čutil tako svežega in čilega, kakor bi bil spal vso noč.

Že se je svetil dan krog in krog in gore so že gorele v rdeči jutranji zarji, ko je stopil Kekec zopet v kočo. Potihoma je žvižgal in se je stisnil h gorkemu ognjišču, da se malo pogreje, ker se je bil zunaj premrazil. A dolgo se ni grel, zakaj mala Mena je stopila vsa začudena v kuhinjo. »Glej no — pa si že pokonci?« je rekla. »I, Kekec, kako pa je to, da si danes tako zgodaj vstal? Čudno, čudno...«

Kekec se je obrnil in je pogledal mali deklici v rdeči obrazek. Pogledal je v njene temne, mile oči, in v srcu ga je kar zapeklo. »O, ko bi ti vedela, sirotica!« si je mislil, »ko bi ti vedela, kako blizu ti je strašna nevarnost in kaj je moral pretrpeti Kekec zaradi tebe to noč! Oj, to bi se jokala in obupavala! A hvala Bogu, da ne veš ničesar in da zna Kekec molčati, kadar je treba. Pa četudi na vasi govore, da je Kekec gobezdav kot nihče — o, Kekec že ve, kdaj je treba molčati in lepo imeti jezik zavezan za zobmi...«

Kekec si je mislil tako. Na glas pa je odvrnil: »Zakaj se čudiš, da sem že pokonci, Menara? Kaj ne vidiš, da je že dolgo dan? Veš, nisem te hotel buditi, ker si tako lepo spala. Zavrel sem mleko, ker mi je bilo dolg čas in nisem vedel kaj drugega početi... Jaz sem vstal ob svojem pravem času. Samo ti si malo zaspančkala, samo ti, Menara!«

Deklica se je čudila in skoro ni mogla verjeti. Zmigavala je z glavo, da so se ji usipali dolgi lasje po ramah. Hitro je nalila mleka v skodelice. Potem pa sta srebala počasi gorko mleko in sta molčala. Ko sta bila gotova, je izpregovoril Kekec: »Menara, zdaj pa pojdeva tja k skalam, ki se dvigajo nad prepadoim. In tam ti pokažem nekaj, kar sem si izmislil danes ponoči. Saj pojdeš, Menara?«

»Seveda grem,« je odvrnila deklica in je radovedno vprašala: »Pa kaj si si izmislil? O, gotovo nekaj lepega.«

»Boš že še videla,« se je namuznil Kekec. »Vso noč sem imel zadosti dela zaradi tistega in pošteno sem se mučil. Seveda, to je bilo samo v sanjah, zakaj jaz sem spal ponoči, kot nisem še spal nikoli v svojem življenju.«

In Kekec se je zasmel in je odšel iz koče. Za njim pa je šla mala Mena, in ustavila sta se kraj skalovja. Potuhnila sta se in sta počenila kraj dehtečega ravšja, ki je cvetlo tam širom okrog. Le Kekec je pogledal tu in tam previdno izza skale in se je ozrl na goličevje onkraj soteske. »Ni ga — ni ga od nikoder,« je zagodrnjal. »Nemara pa še celó ne pride, ker se je vendarle v zadnjem trenutku ustrašil Kekca in se je zbal za svojo brado... Škoda bi bilo, če ne pride...«

Toda ko se je Kekec desetič ozrl na goličevje, je počenil naglo nazaj k Meni. »Prihaja, že prihaja,« je rekel in se je stresel od razburjenja. »Ravno zdajle gre preko goličevja in se bliža jarku... Oj, Menara, to bo gledal — he-he, in bežal bo, da se bo kadilo za njim.«

Mena pa se je prestrašila. »Kaj, Bedanec prihaja?« je zaklicala v svojem strahu. »Oj, Kekec! Tudi ti se treseš in se bojiš... Saj vem, da si me samo nalagal, ko si rekel, da Bedanec ne more do naju. Pa se bojiš zdaj, ker vidiš, da gre Bedanec k nama, ker je obljubil tako... Zakaj si se lagal, Kekec? O, zakaj?«

»Tiho, tiho, Menara!« ji je prigovarjal Kekec. »Saj se nisem lagal. Kar malo potrpi in videla boš, da sem govoril resnico. Bedanec prihaja — to je res. A tudi to je res, da ne pride nikoli semkaj na planotico. Tiho, tiho, Menara, da te ne sliši Bedanec!«

Deklica je umolknila; a vendar je še vedno strahoma gledala na Kekca, ki je zopet kukal izza skale. »Ravno do jarka je došel,« je šepnil Meni. »Nekaj se obotavlja... Hm, nemara premišlja, ali bi šel h Kekcu ali ne. Mogoče pa se še celo boji...«

A tedaj je zavpil Bedanec s svojim bučnim glasom preko soteske: »Kekec, kje si? Pokaži se, da vem, da nisi ponoči zbežal v dolino. Zdaj pridem k tebi — he, Kekec, ali si mi pripravil zajtrk?«

Kekec je skočil na skalo in je odgovoril: »Tu sem — tu, stric Bedanec! Nisem pobegnil pred vami, ker se ničesar ne bojim. O, kar pridite, če se upate! Pripravil sem vam pošten zajtrk. Samo tega se bojim, da sem ga mogoče malo preveč osolil. Drugače bo pa dober... Samo pridite, stric Bedanec, ker vas že težko čakam!«

Bedanec se je zasmel in je skočil v jarek. Kekec pa se je sklonil k Meni in ji je rekel: »Sem gori pojdi, Menara! Zdaj boš videla, kaj sem si izmislil ponoči. Ne boj se, Menara, prav nič se ne boj!«

A deklica se je obotavljala in se je tresla od silnega strahu. Kekec ji je podal roko in jo je potegnil k sebi na skalo. Bedanca ni bilo nikjer videti. Izginil je tam nekje v jarku... A kar hipoma sta zaslišala deček in deklica prestrašen krik, ki se je dvignil tam v jarku. V naslednjem trenutku pa sta zagledala Bedanca, ki je hitel na vso moč navzgor po jarku. Za njim pa je drvela velika žival in je zalajala tu pa tam kratko, hripavo. Bedanec je splezal naglo iz jarka in je hotel steči po strmini. A žival se je silovito pognala in je bila z enim samim skokom vrh jarka in je zdrvela za Bedancem.

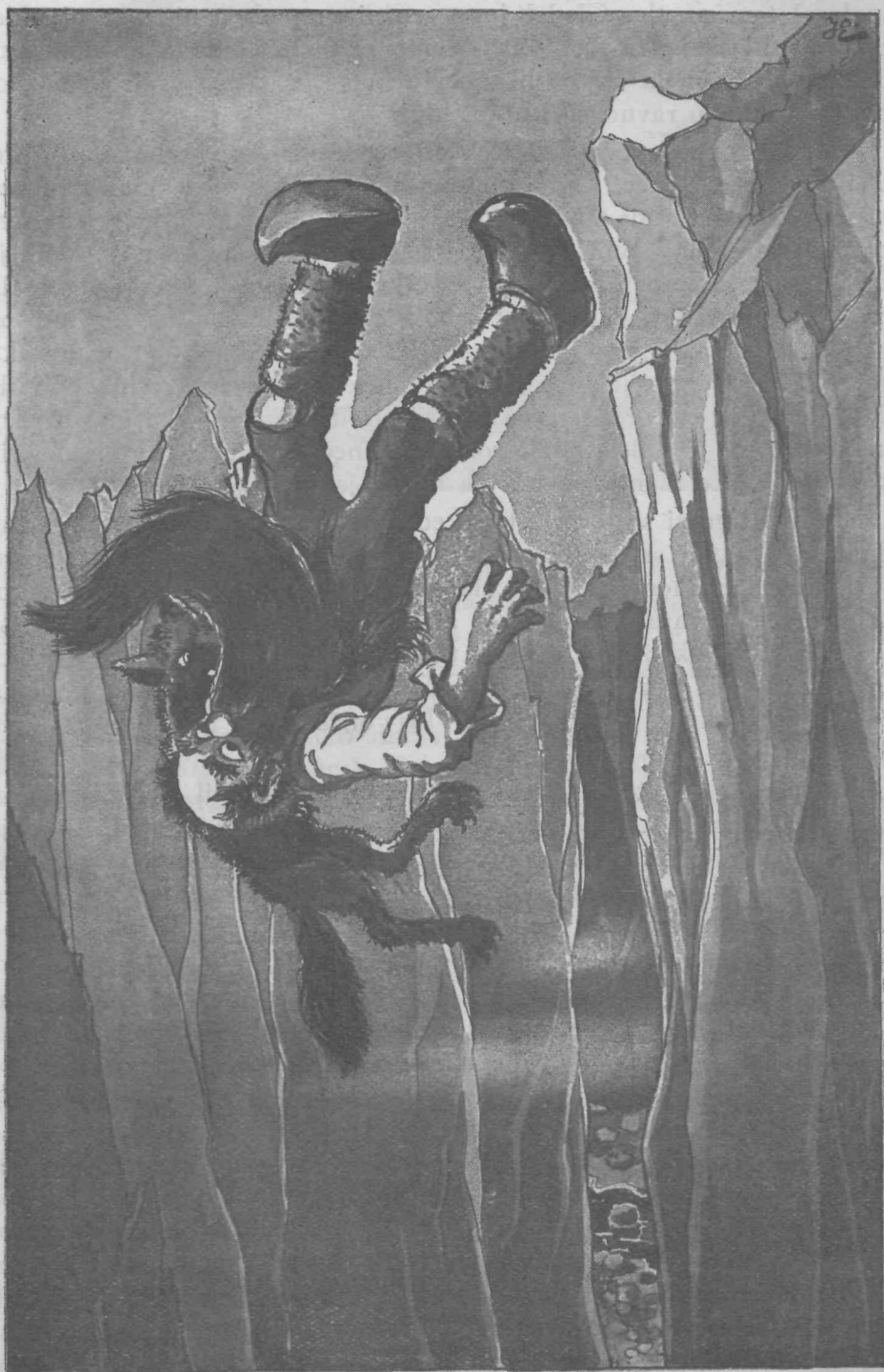
»Volkec je, moj ljubi volkec jel!« je sodel Kekec in je ploskal z rokami. »Menara, ali vidiš volkeca, kako preganja Bedanca? Pa ga nažene, da se ne bo upal nikoli več tja na goličevje... Saj pravim — moj volkec! Veš, Menara, ponoči sem šel ponj, da naju brani, ker je našel Bedanec skrivno pot. V votlino sem ga zaprl, da vošči Bedancu dobro jutro... Ali ga vidiš, Menara, kako lepo zna pozdravljati Bedanca? Ha, ali ga vidiš?«

Mena se je tresla vedno bolj in je gledala vsa preplašena na Bedanca in volka, ki sta se podila tam nad prepodom. A že je dosegel volk Bedanca. Pograbil ga je za nogo; a Bedanec ga je sunil, da je volk odletel v stran. Že je hotel Bedanec zbežati naprej. Tedaj pa se je zaprašil volk vanj. Poskočil je silovito in se je zagrizel Bedancu v vrat. Mož je zavpil na ves glas in je otepal z rokami, da bi se oprostil strašnega sovražnika. A volk se ni zmenil zanj, ampak je samo grizel, grizel z groznimi zobmi. Še huje se je zagrizel vanj, da se je pričel Bedanec kotaliti po strmini proti globokemu prepadu, ki je zijal tam doli.

Mena je zavriskala in je zakrila v silnem strahu oči z rokami. A tudi Kekec so stali od groze lasje pokonci. »Oj, volkec! Oj, volkec!« je vpil preko soteske. »Nehaj, nehaj in pusti Bedanca! Saj ti nisem rekel, da ga mikasti tako strašno... Nehaj, volkec, in poberi se nazaj v votlino! Ali me slišiš, nemarnež?«

A volk ga ni poslušal in ni odnehal. Že naslednji trenutek je zagledal Kekec Bedanca in volka, ki sta se valjala tik nad prepodom. Od groze mu je zastalo srce in z obema rokama se je prijel za glavo. Zakaj tisti hip je Bedanec strahotno zavpil tam na oni strani, in Kekec je videl, kako je šinil bliskoma z vrha v strašni prepad. A z njim je zdrknil tudi divji volk in je izginil z Bedancem v črni temini, ki je zakrivala strašni prepad...

Kekec je stal kakor prikovan na skali in se je držal z rokami za glavo. Slišal je samo še prestrašeno stokanje male Mene — potem pa je skočil s skale. Zdrvel je naravnost v kočo in v klet. Po skrivni poti je hitel in niti utegnil ni, da bi si prižgal svetilko. Letel je po temnem hodniku in je stal kar hipoma na oni strani v jarku. Splezal

je iz njega in je zdrvel po goličavi. Nad prepadom se je ustavil in je legel tam na tla. Gledal je v grozni prepad; a nikogar ni videl tam — niti Bedanca niti volka. Samo razpenjeno vodo je videl tam doli, ki je hrumela čez visoko skalo in se je vrtela v širokem, globokem tolmunu ravno pod prepadom.

»Ovbe, ovbel!« je stokal Kekec. »Ubila sta se in tolmun je požrl oba... Kekec, Kekec! Kaj si napravil? Zaradi tebe je poginil Bedanec in volk, samo zaradi tebe... Pa saj nisem jaz ničesar kriv. Ali sem naročil volku, naj umori Bedanca? O, nisem... saj nisem... Volk je delal na svojo pest in me ni poslušal, ko sem mu rekel, naj samo malo za strah premikasti Bedanca. Pa me ni poslušal nemarnež... Zato pa je plačal z življenjem... Bedanec, Bedanec! Nisem ti mislil tako zaigrati zadnje poskočnice, resnično nisem. Saj sem ti rekel oni-le dan, da ti bo še gorje, ker si umoril siromašnega Kosobrina. A glej, kako hitro te je zadela božja roka! Bedanec, Bedanec! Jaz nisem kriv tvoje smrti. Le meni verjemi, da nisem jaz kriv...«

V svoji grozi se je pričel Kekec križati in je nehoté molil glasno molitev. Dvignil se je šele tedaj, ko je zaslišal Menin glas semkaj s planotice. In Mena ga je klicala, klicala strahoma. — »Pridem, takoj pridem,« je mrmral Kekec in je gledal še nekaj časa v prepad in se je še trikrat pokrižal. »Čemu se tresem in bojim? Strašno je poginil Bedanec, samo Bog ga je kaznoval za vse hude stvari, ki jih je počenjal tod okrog. A jaz nisem kriv ničesar — naká, nisem kriv ničesar...«

In Kekec je stekel preko goličevja in je stopil ves zasopel in znojen k Meni. Pa ji je povedal vse — o volku je pravil, ki ju je stražil v votlini, in o Bedančevi in volkovi smrti. Mena je bila vsa preplašena in se je tresla kot šiba na vodi. Neprenehoma je zdihovala in ponavljala: »Kaj pa zdaj, Kekec? O, govori, Kekec! Kaj pa zdaj?«

»Ne plaši se vendar tako, Menara!« ji je odgovarjal Kekec. »Saj se ne izplača. Zgodilo se je, ker se je moralo tako zgoditi.« — Prijel je deklico za roko in jo je povedel v koč. V njeno malo izbico jo je povedel in ji je rekel: »Kar hitro zveži svoje reči v culico! Veš, takoj greva domov, ker je strašno v tej soteski. O, niti trenutka več ne ostanem zdaj tukaj. Saj nama ne brani nihče več. Smrt je v tej soteski, in najbolje je, da kar pobegneva, Menara... Lepo se boš zdaj igrala z našo Tinkaro in čez nekaj dni boš že pozabila na to strašno sotesko. Le Kekcu verjemi! Saj Kekec ugame vse prav. In ugenil je tudi, da bo Bedancu zaigral zadnjo poskočnico. In jo je tudi uganil — samo tako grozne ni hotel, kakor jo je zaigral siromašni rajnki volkec... O, volk nima ušes za godbo. Zato pa je zagodel po svoje in ni poslušal Kekca, resnično ni poslušal...«

Mena je spravila svoje reči v culico, ki jo je vrgel Kekec preko rame. Zapustila sta izbo, in Kekec je šel po živinico in jo je zagnal v klet. Šli so po skrivni poti doli na prod in so hiteli, da pridejo čim hitreje iz soteske. Šele na pašniku blizu vasi so se oddahnili. Tedaj pa je zavihtel Kekec svoj klobuček, da se je streslo lepo orlovo pero, in je zavriskal. »Hm,« je rekel potem. »Kaj ni čudno vse na svetu? Glej, Menara, pred toliko dnevi sem šel sam nad Bedanca. A ne rečem, da me je bilo strah. Pa vse eno mi ni bilo nič kaj prav... Danes pa se vračam; a nisem sam. Ti greš z mano, Menara, in tudi ovca gre z mano in dve kozi. Škoda samo, da še krivokljunega orla nisem privedel s seboj, da bi bilo število še večje. Čudno, čudno... Kdo drugi bi prišel prazen nazaj, če bi sploh prišel. A Kekec se vrne zdrav; a še premalo mu je tega. Še spremstvo si mora dobiti, da ga ni strah. Saj pravim — hej, hej...«

In Kekec se je zasmejal na ves glas. Pognal je živinico in jo je gnal po ozki ulici proti domu. Tam pa jo je zapodil skozi leso na dvorišče. Prijel je Meno za roko in se je postavil na sredo dvorišča. »Hej, ljudjel« je zavpil na glas. »Ali ste doma? No, pridite že vendar iz hiše in pogledjte, kaj sem vam privedel s seboj.«

Iz hiše so pritekli domači in so ostrmeli. Tinka je zavriskala od samega veselja, ko je zagledala Kekca. Oklenila se je njegovih rok in je vpila: »Kekec, Kekec!« — Toda zagledala je neznano deklico in je ostrmela. »Kdo je to? Oj, Kekec, kdo je to?«

Kekec se je posmejal in je odgovoril: »Veš, Tinkara, dolge dni sem moral služiti Bedancu. Pa misliš, da bo Kekec služil zastonj in brez plačila? O, motiš se, Tinkara, če misliš kaj takega. Pošteno sem odslužil Bedancu in sem dobil zato pošteno plačilo. Ovco sem pri-

služil, da jo boš pasla ti, Tinkara. Dve kozi sem pa privedel zaradi tega, da Kezin hlev ne bo prazen in ju bom jaz pošteno pasel, kakor sem pasel rajnko Kezo... A zdaj poglej to deklenco in me poslušaj, Tinkara! Tudi njo sem prislužil pri Bedancu. Privedel sem jo pa zato, da boš imela ti sestrico in se boš imela s kom igrati, ker nimaš več mucike. O, in zato, da bom jaz imel še malo več dela, ker me ti premalo dražiš in mi premalo nagajaš. Le daj ročico sirotici Meni, ker bo ostala pri nas za vedno in bo najina sestrica.»

Mala Tinka je vsa zardela od samega veselja. Kar oklenila se je uboge Mene in jo je odvedla v hišo. Za mizo jo je posadila in jo je gledala in se je ni mogla nagledati. Mena se je smehljala venomer in je vedela, da ji bo dobro v tej hiši in ne bo nikoli žalostna. Vsi so jo božali po laseh in ji govorili lepe besede. Kekec se je muzal, ko je videl vse to in si je mel roke. Smejal se je zadovoljno, ko je pripovedoval o svojih zgodah in nezgodah tam pri Bedancu. A Tinka je prišla Meno za roko. Na vrt jo je povedla — tja na grobek uboge mucike. Pa je rekla mala Tinka tedaj in se je nasmehnila: »O, mucika! Nič več ne bom hodila zdaj semkaj k tebi jokati in tarnati. Glej, saj zdaj nisem več žalostna. Sestrico sem dobila, ki se bo zdaj vedno z mano igrala. Samo časih še prideva na tvoj grob, mucika. Veš, zato, da ti ne bo dolg čas, ker si sama v grobu in ne moreš več mijavkati, oh, mijavkati, kakor si časih...«

Hm, tistega dne pa je bil Kekec v veliki zadregi. In kako tudi ne? Vsi vaški paglavci so pridrveli na Mežnarčev dom, in bilo jih je toliko, da vsi niti v prostorno izbo niso mogli. Pa so vpili in kričali, da je šlo Kekcu skozi ušesa in so ga ušesa resnično bolela. Oj, veseli so bili paglavci, da so kar skakali z noge na nogo in so vreščali: »Kekec, Kekec! Bedanca si užugal in ga vrgel v prepad... Pa zdaj nas ni več strah zvečer, še manj pa ponoči. In mamice nas ne morejo več strašiti z Bedancem, ker Bedanca ni več. Resnično — ni ga več... Kekec, ti si ga nasukal in si mu zaigral zadnjo poskočnico. Kekec, Kekec!«

Paglavci so vreščali vedno huje in so tiščali v Kekca. Kekec se je umikal in je mahal z rokami. »Mirujte, mirujte!« je vpil venomer in se je stisnil k steni ob oknu. A paglavci še vedno niso mirovali, ampak so rogovilili še glasneje. Tedaj pa se je Kekec zasmejal na glas. Kakor bi trenil, se je dvignil na okno in je skočil skozenj na ulico. Bežal je naprej in naprej do Male Pišence, kjer so ljudje že iskali mrtvega Bedanca. A niso ga nikjer našli. Odnese ga je bila deroča voda kdovekam in ga je zakopala med svojim peskom.

Samo mrtvega volka so potegnili iz vode. Kekec ga je zakopal kraj proda. Sto belih kamnov je znosil na grob, da se je tam kmalu dvigala visoka gomila. Zadelal je gomilo s črno prstjo, ki jo je našel v bližnjem gozdu. In iz črne prsti je vzraslo gosto ravšje. Tretjo

579

pomlad je vzcvetelo tisto ravšje. Krasno je ravšje in dehti tako lepo kot nobeno ravšje po širnem svetu. Vso gomilo pokriva, da se Kekec kar čudi. Vsak teden pride tja Kekec in gleda tisto ravšje. Otroci, če kdo izmed vas ne verjame, pa naj gre sam k tisti gomili. In videl bo tam Kekca in se bo z njim čudil krasnemu ravšju, ki pod njim počiva Pehtin strašni volk — oj, Kekčev ljubi volkec...

Prvemu učitelju.

Okr. šol. nadzorniku Vilibaldy Rusu.

*Še zdaj zrem časih v sanjah šolsko sobo,
podobe pisane po stenah belih,
tovarišev spominjam se veselih;
nemir začutim v srcu in tesnobo.*

*In vidim te, kako prihajaš jasen,
da nauk vlivaš v duše nebogljene,
ki v njih odmeva blagoglasen. —
A kdaj že ne učiš več menel*

*Imel sem v svetu učenike razne,
učili modre, tuje so besede
brez čuta, in zato so bile prazne,
ljubav vsadi le nežno cvetje v mlade dušne gredel —*

*Zato pač ne pozabim sobe bele,
v njej tebe, ki učil si prve črke;
z besedo tvojo slike učenosti mrke
so v moji duši solnčno zažarele! —*

Gustav Strniša.